

ГІБРИДНА ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: МЕТОДИ ВЕДЕННЯ

Постановка проблеми. Минає сьомий рік відтоді, як Росія цинічно окупувала Крим в Україні та розпочала збройну агресію проти України на Донбасі.

Російсько-український конфлікт за останні роки набув глибинного і довгострокового характеру і призвів до кардинальних змін у відносинах Києва і Москви. Російська агресія завдала Україні безпрецедентних людських, територіальних, економічних втрат і з усього модельного ряду міждержавних відносин (не говорячи про війну як таку) залишила Україні на тривалий період лише формат конфронтаційного співіснування з Росією – обмеженого, вимушеного, холодного – в залежності від поточної ситуації. Російсько-українська «гібридна» війна не є локальним, периферійним конфліктом. Агресія Кремля несе не лише загрозу державності України, її суверенітету, а й єдності ЄС, загалом політичному устрою Європи. Тому вкрай важливим є пошук адекватних, ефективних відповідей, формування спільної політики протистояння російській експансії. [1]

Мета: З'ясування методів ведення гібридної війни РФ проти України; - Охарактеризувати поняття «гібридна війна», розкрити її історичний аспект, зміст та особливості; – розкрити методи, які використовує держава-агресор проти України; – встановити необхідність забезпечення повної довіри військовослужбовців і населення країни до силових структур держави; – визначити рекомендації щодо переосмислення загальних підходів до підтримання національної безпеки України. [5]

Виклад матеріалу. Методи ведення війни проти України в російсько-українській війні – сукупність оголошених та неоголошених методів, застосованих Росією при здійсненні нею збройної агресії проти України для досягнення власних геополітичних цілей у протистоянні Росії і України, в більш широкому розумінні, – в протистоянні Росії і Заходу. [2]

Гібридна війна – війна з поєднанням в застосуванні конвенційної зброї, партизанської війни, тероризму, кібервійни та злочинної поведінки з метою досягнення певних політичних цілей, основним інструментом якої є створення державою-агресором в державі, обраній для агресії, внутрішніх протиріч та конфліктів з подальшим їх використанням для досягнення політичних цілей агресії, які досягаються звичайною війною. Експерти називають гібридну війну типом конфлікту, який все частіше буде застосовуватися у 21 столітті. [3]

Гібридна війна – війна з поєднанням принципово різних типів і способів ведення війни, які скоординовано задля досягнення спільних цілей. Характерними елементами гібридної війни є використання: – класичних прийомів ведення війни (Збройні Сили, техніка, уніформа); – нерегулярних збройних формувань (повстанці, терористи, партизани); – інформаційної, кібернетичної та економічної сфери. [4]

До особливостей «гібридних воєн» відносяться: - початок агресії без офіційного оголошення війни, приховування країною-агресором своєї участі у конфлікті; використання нерегулярних збройних формувань; нехтування агресором міжнародних норм ведення бойових дій, домовленостей та угод; комплекс заходів політичного та економічного тиску; - широкий та розгалужений апарат пропаганди та контрпропаганди з різноманітних методів інформаційно-психологічного впливу (інспірування ЗМІ, дискредитація органів влади противника, диверсифікація громадської думки, маніпулювання на високому політичному рівні, побудова агентури впливу, проведення спеціальних інформаційних операцій та акцій інформаційно-психологічного впливу, дезінформування, способи подання інформації та ін.); - протистояння у кіберпросторі. [5]

«Гібридна війна» дозволяє встановити свій контроль над об'єктами агресії, інтегрувати їх до своїх політичних та економічних систем без надмірних збитків, що можуть зашкодити досягненню економічних та геополітичних інтересів. Однак, початок ведення «гібридної війни» достатньо виправданий крок, який потребує від агресора ряд вимог. Насамперед, держава повинна мати сильну і дієву владу, яка зможе зберегти своє ім'я в очах громадськості, згуртувати її навколо «ворога» та вільно пропагувати національні ідеї. Країна-агресор повинна володіти значним потенціалом та вагомою перевагою у військовій, економічній та інформаційній сферах, для здійснення комплексного економічного та морального-психологічного тиску на об'єкт агресії. Важливим елементом успішного ведення війни цим методом передбачає наявність ряду недоліків у об'єкта агресії: слабкість влади, післяреволюційний стан, розкол у суспільстві, деградація економіки, деморалізація силових структур, внутрішні протиріччя. Країна-агресор повинна бути готова до відсічі та підтримки об'єкта світовою спільнотою. [5]

Висновки. Надаючи загальну характеристику проявів нових форм сучасних воєнних конфліктів, особливостей їх застосування в Україні, варто виробити загальні підходи до напрямів протидії «гібридним загрозам». І в цьому плані слід виокремити деякі ключові моменти. По-перше, сьогодні абсолютно очевидно, що досягнення перемоги у війнах такого типу неможливе без адаптації чинної Воєнної доктрини України до нових реалій, без оновлення й удосконалення Стратегії національної безпеки України та інших базових документів, які мають бути скориговані з урахуванням нинішньої воєнної та суспільно-політичної ситуації в країні. По-друге, важливим завданням, яке необхідно вирішувати в умовах «гібридної війни», є забезпечення повної довіри військовослужбовців і населення країни до силових структур держави. Воєнно-політична обстановка, що склалася сьогодні довкола держави, вимагає повного переосмислення загальних підходів до підтримання національної безпеки України, кардинальної перебудови всього сектора безпеки та оборони держави з метою приведення у відповідність до нових викликів та загроз.

Список використаних джерел

1. https://bintel.org.ua/nukma/gibridnaja_vojna/
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Методи_ведення_війни_проти_України_в_російсько-українській_війні
3. https://uk.wikipedia.org/wiki/Гібридна_війна
4. <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2107122-gibridna-vijna-rosii-proti-ukraini-uroki-ta-visnovki.html>
5. Петрик В. Методи гібридної війни Росії проти України. Напрям протидії / Валентин Петрик, Юрій Канарський // Information Technology and Security. – 2015.